

předčasné odchody žáků (Ministère..., 2016). Za účelem podrobnějšího monitorování průchodu žáků středoškolským studiem se sleduje zvláště úspěšný přechod k maturitě od prvního ročníku (*seconde*), od druhého ročníku (*première*) a od posledního ročníku (*terminale*) školy, kde žák nakonec složí maturitu. Hlavním měřítkem úspěšnosti školy je přechod k maturitě od prvního ročníku. Třetím sledovaným indikátorem je podíl žáků, kteří složili maturitu s vyznamenáním (*avec mention*). Pro všechny tři indikátory jsou zveřejňovány jednak skutečné podíly žáků, jednak tzv. přidaná hodnota školy (*valeur ajoutée*). Zveřejňování údajů o přidané hodnotě škol slouží dvojímu účelu: (1) poskytnout veřejnosti přesnější informace o výkonu lyceí nad rámec populárních žebříčků, (2) poskytnout lyceím nástroje k hodnocení jejich efektivity, které mohou pomoci k jejich zlepšení (Duclos & Murat, 2014).

Přidaná hodnota škol se ve Francii publikuje již od roku 1994 a její základní princip – odhadnout vzdělávací přínos školy na základě rozdílu mezi skutečným a očekávaným výsledkem – zůstává stále stejný. S rostoucí dostupností dat se však zpřesňuje metoda výpočtu očekávaného výsledku. Nejprve byl do výpočtu zařazen pouze sociální původ žáků (čtyři socioprofesionální kategorie podle povolání rodičů) a jejich věk v posledním ročníku střední školy. Věk žáků je ve Francii, podobně jako ve Francouzském společenství Belgie, tradičním indikátorem školní úspěšnosti, resp. neúspěšnosti. Žáci, kteří jsou starší, než by odpovídalo jejich ročníku školní docházky (měli v minulosti odklad školní docházky nebo opakovali ročník), jsou považováni za žáky se vzdělávacími obtížemi. Věk žáků v modelu zastupoval předchozí školní výsledky, nejednalo se však o čistý model přidané hodnoty, protože věk byl sledován na výstupu ze střední školy, aniž by se rozlišovalo, zda žáci opakovali ročník před vstupem na střední školu nebo až v jejím průběhu. Spíše se tedy jednalo o kontextově vázaný model výkonu, který se snažil zohlednit rozdíly ve složení žáků. V praxi však nebyl zcela uspokojivý, protože systematicky generoval nižší přidané hodnoty u škol s nízkými očekávanými výsledky (Duclos & Murat, 2014). Jinými slovy, školy s vyšším podílem znevýhodněných žáků měly nejen nižší absolutní výsledky, ale i nižší přidanou hodnotu, což neodpovídalo původním předpokladům.

Zpřesnění modelu umožnila národní standardizace zkoušek, které skládají žáci na konci nižší sekundární školy (*collège*), aby získali osvědčení *diplôme national du brevet* (DNB), které je dokladem o ukončení základního vzdělání. Do roku 2003 byly tyto zkoušky plně v kompetenci akademií (nižších správních celků) a jejich výsledky nebyly v celostátním měřítku srovnatelné. Nyní žáci píší čtyři jednotné písemné zkoušky (francouzština, matematika, společenskovědní předměty a přírodovědné předměty), do celkové známky na diplomu se dále započítává výsledek ústní zkoušky spojené s prezentací projektu a učitelovo hodnocení žákovských znalostí v osmi oblastech společného základu. Nová metodika výpočtu přidané hodnoty, platná od roku 2008, do modelu doplnila známku na diplomu DNB a pohlaví žáka a statisticky byla koncipována jako víceúrovňová regrese obsahující vedle individuálních žákovských proměnných i agregované školní proměnné charakterizující složení žáků školy. Kvůli problémům s párováním individuálních dat byly výsledky žáků ve zkoušce DNB do modelu nejdříve zahrnuty pouze jako agregovaná školní proměnná (průměrná známka žáků vstupujících na sledovanou střední školu). Teprve v roce 2015 byla kvalita dat v centrální databázi FAERE (*Fichiers anonymisés d'élèves pour la recherche et les études*) natolik spolehlivá, že bylo možné u většiny žáků spárovat jejich výsledky v maturitní zkoušce s předchozí známkou na diplomu DNB. Individuální známka žáka ve zkoušce DNB je proměnnou, která nejsilněji predikuje úspěch žáka u maturity i to, zda k maturitě dojde (Evain & Evrard, 2017).

V současné verzi, platné od roku 2015, jsou modely přidané hodnoty pro všechny tři sledované indikátory (úspěch u maturity, přechod k maturitě a maturita s vyznamenáním) specifikovány

